

AB Ortak Tarım, Gıda Güvenliği ve Balıkçılık Müktesebatı ve Yerel Yönetimlerde Uygulanması

Fatma CAN SAğLIK
Tarım ve Balıkçılık Başkanı
Avrupa Birliği Genel Sekreterliği

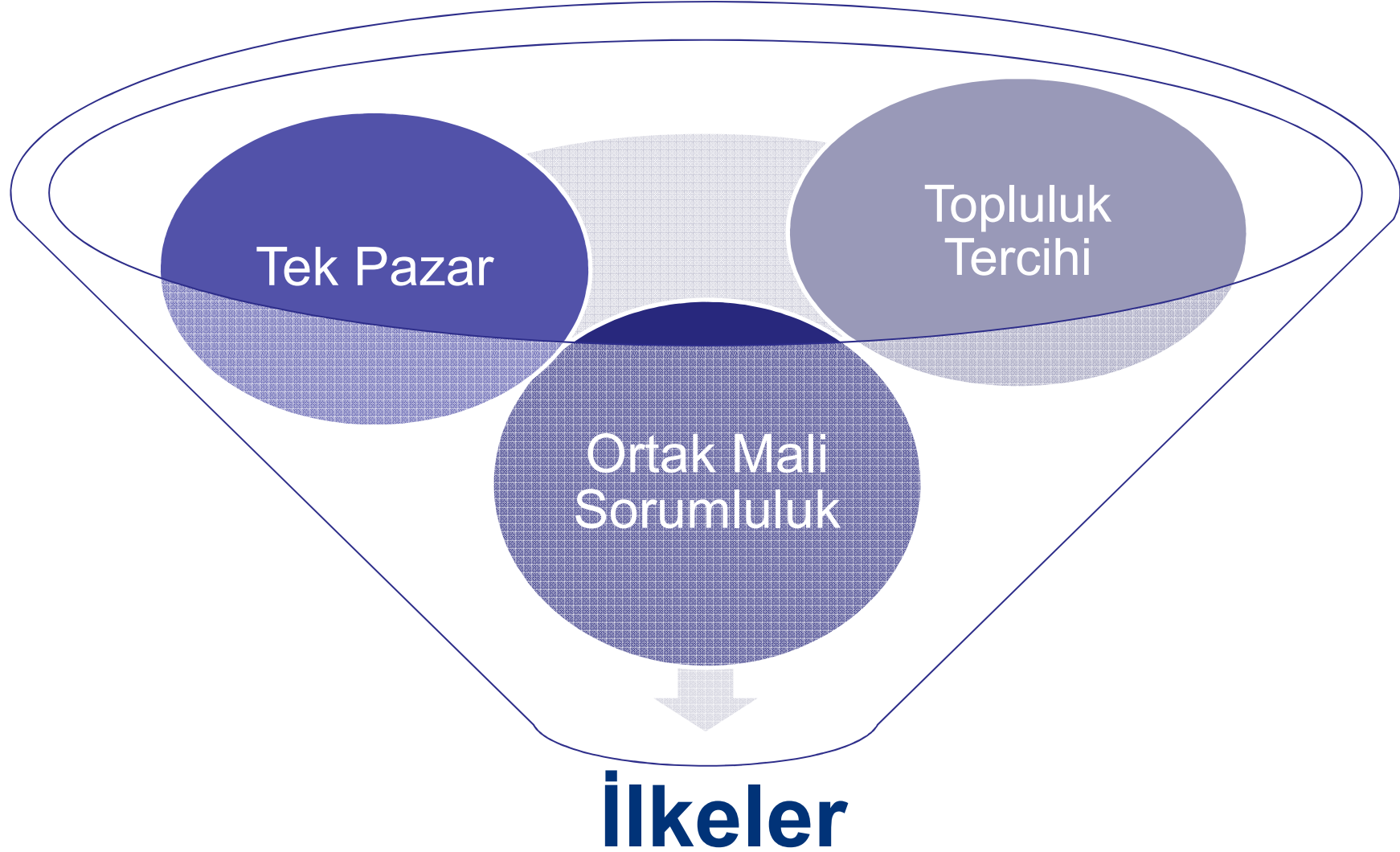

AB Ortak Tarım Politikası

AB Ortak Tarım Politikası

- Avrupa Topluluğunun ilk Ortak Politikası
- 1957 tarihli Roma Antlaşmasına göre amaçlar
  - Tarımsal verimliliği artırmak
  - Tarımda çalışanların **hayat standardını** artırmak
  - Piyasalarda **istikrarı** sağlamak
  - Ürün arzında **devamlılığı** sağlamak
  - Tüketicilere **uygun fiyatlı** ürün sağlamak.
- Yürürlüğe giriş tarihi: 1962

Ortak Tarım Politikası

OTP'nin Gelişimi

Nicelik

Gıda Arzı

Nitelik

- Gıda güvenliği
- Kırsal kalkınma
- Çevre
- Hayvan Sağlığı ve refahı

1960

1992

2003

Üretimin
desteklenmesi

Üreticinin
desteklenmesi
(üretimle ilişkili)

Üreticinin
desteklenmesi
(çevre, gıda
güvenliği, hayvan
sağlığı ve refahı
ile ilişkili)

OTP - Araçlar

- Ticaret Kontrolleri
- Fiyat destek tedbirleri
- Gelir destekleri
- Bazı ürünlerin tüketiminin teşviki
- Yatırım destekleri
- Koruma politikaları

**Tarım ve
Kırsal
Kalkınma**

- Sağlık düzenlemeleri
- Etiketleme standartları

**Gıda Güvenliği,
Hayvan ve Bitki
Sağlığı**

Ortak Tarım Politikası Mevzuatı

- **Fasıl 11: Tarım ve Kırsal Kalkınma**

- Ortak piyasa düzenleri
  - Çiftçi ve diğer aktörlere yönelik desteklemeler
    - Destekleme kriterleri
      - » Tek Ödeme Sistemi
      - » Diğer yardım programları
    - malların serbest dolaşımı+ ithalata karşı korunma tedbirleri + İthalat-ihracat düzenlemeleri
- pazarlama standartları
- Coğrafi İşaretler
- Yatay Konular (İdari yapılar: Entegre İdare ve Kontrol Sistemi, Çiftlik Muhasebe Veri Ağı, Ödeme Kuruluşları)
- Organik Tarım
- **Kırsal Kalkınma politikası**

AB Kırsal Kalkınma Mevzuatı

KIRSAL KALKINMA 2007-2013

LEADER Eksen

Eksen 1: Rekabet gücünün Artırılması

(4 ana başlık-16 tedbir)

- İnsan kaynakları
- Fiziki altyapı
- Kalite
- Geçici tedbirler

Eksen 2: Çevre ve Arazi yönetimi

(2 başlık-13 tedbir)

- Tarımsal araziler
- Orman arazileri

Eksen 3: Ekonomik Çeşitlilik ve Yaşam Kalitesinin Artırılması

(3 başlık-8 tedbir)

- Kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi,
- Yaşam kalitesinin iyileştirilmesi,
- Eğitim ve kapasite oluşturma

Tek Tip Programlama, Finansman, İzleme ve Denetim Kuralları

Tek Kırsal Kalkınma Fonu

Açılış Kriterleri

6 açılış kriteri

- **Kıbrıs**
- IPARD ajansı kurulması ve akreditasyonu,
- Tarımsal destekleme stratejisi,
- Tarım istatistikleri stratejisi,
- Arazi parseli tanımlama ve çiftçi kayıt sistemlerinin entegrasyonu stratejisi,
- AB'ne yönelik et ve canlı hayvan ithalat yasağının kaldırılması

12 Gıda Güvenliği, Veteriner ve Bitki Sağlığı Politikaları faslı Mevzuatı

Tek Pazar (Malların Serbest Dolaşımı)

Hollanda'da
doğdum,
Almanya'da
beslendim,
Fransa'da kesildim
ve yendim

Ortak Tarım Politikası Mevzuatı

Fasıl 12: Gıda Güvenliği, Hayvan ve Bitki Sağlığı Politikaları

Gıda güvenliği, hijyen

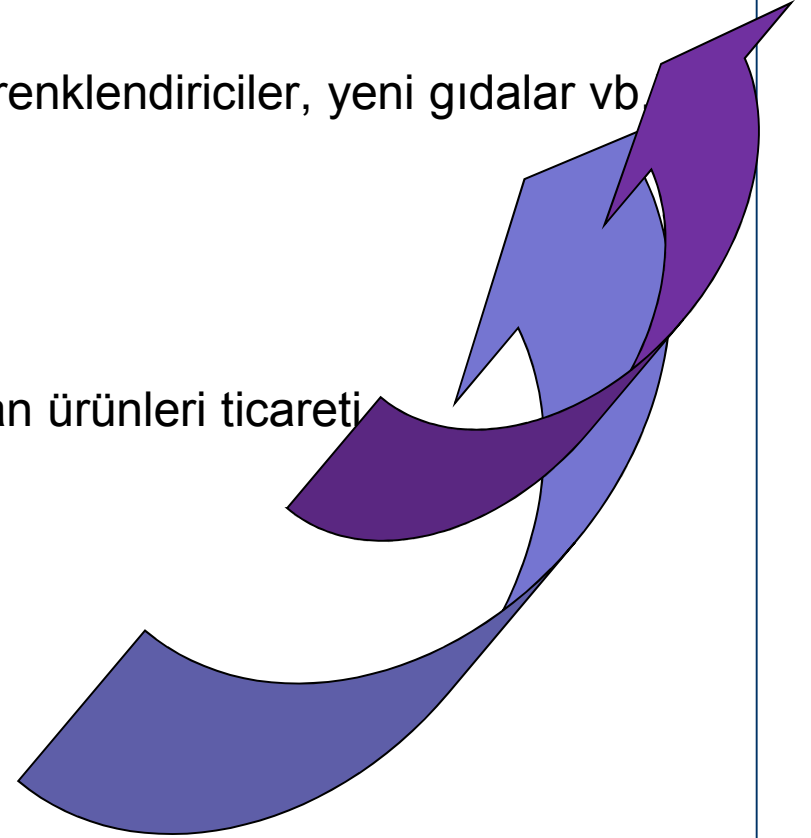
- Genel Gıda Kanunu ve Hijyen Paketi
- Dikey düzenlemeler (katkı maddeleri, renklendiriciler, yeni gıdalar vb)

Hayvan Sağlığı Mevzuatı

- Topluluk İçi ticaret kontrol sistemi
- Hayvan kayıt ve kimlik sistemi
- İthalat kontrolleri
- Hayvan hastalıkları kontrol tedbirleri
- Hayvan sağlığı-Canlı hayvan ve hayvan ürünleri ticareti
- Hayvan refahı
- Zootekni (ıslah) mevzuatı

Bitki sağlığı mevzuatı

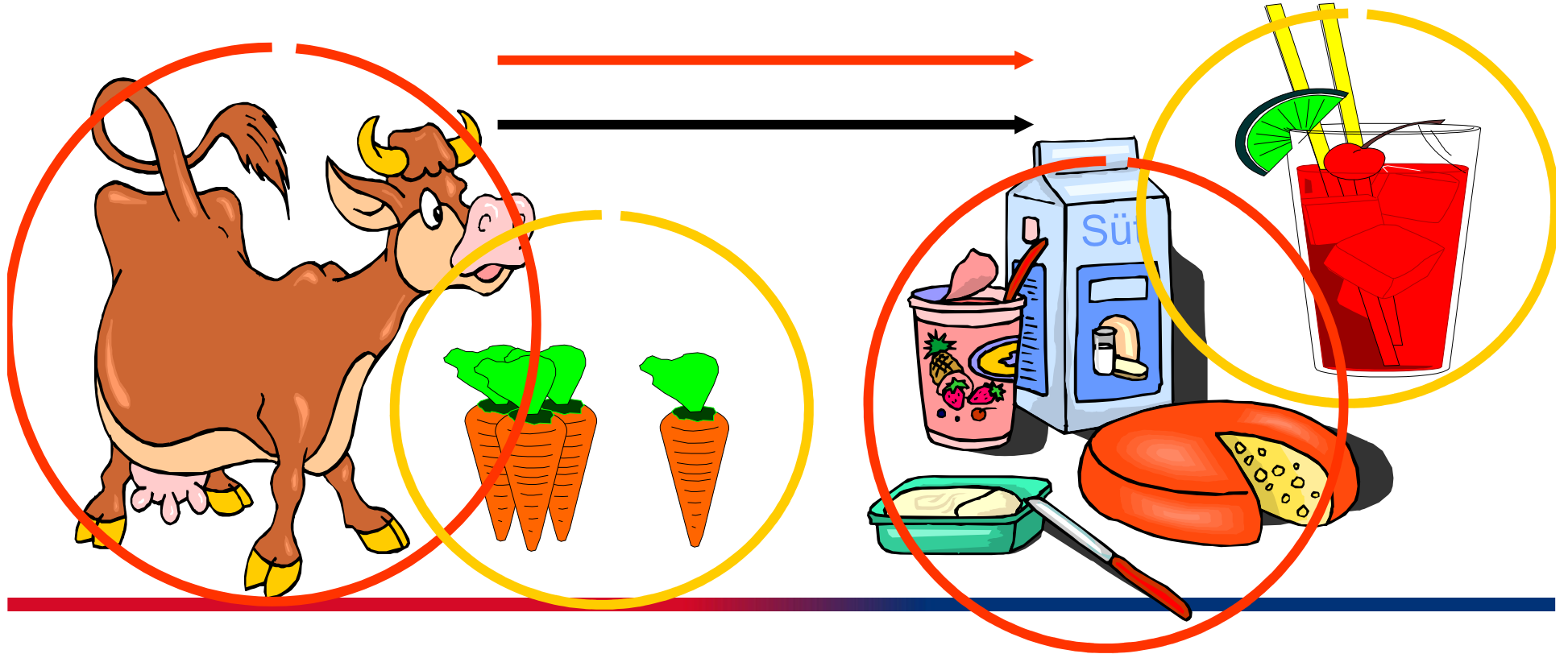
- Zararlı organizmalar
- Bitki koruma ürünleri-ilaçlar
- Tohum kalitesi
- Bitki eşidi hakları

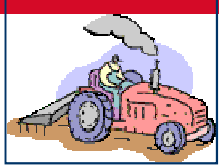

AB Gıda Güvenliği

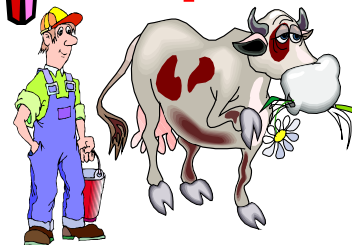
« AHIRDAN SOFRAYA »

« TARLADAN SOFRAYA »

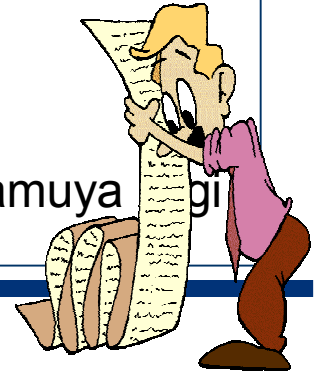

Tüm gıda işletmecileri

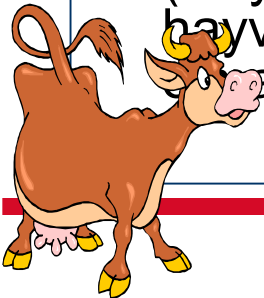
Gıda güvenliği Mevzuatı (Genel Gıda Kanunu)

- Tüketicinin yüksek düzeyde korunması için tüm gıda zinciri (Gıda+yem)için kuralları koyar
- Gıdaların ve gıda üreten hayvanların beslenmesinde kullanılan veya hayvanlara verilen yemlerin üretimi, işlenmesi ve dağıtımında uygulanmaktadır (Aşağıdakiler hariç)
  - *İç tüketim için yapılan birincil üretim*
  - *Özel iç tüketime yönelik olarak hazırlanan gıdalar*
- Hayvansal kökenli ürünleri üreten ve işleyen tesisler için daha sıkı kurallar getirir
- Piyasa gözetimini öngörür
- Sorumluluğu gıda işletmecisine verir
- Gıdalarda nelerin kullanılabileceğini, etiketleme ve tüketici bilgisi ilkelerini ortaya koyar
- Üye devlet mercilerinin ilişkili riskler esasında iyi bir denetim mekanizması kurmasını gerekli kılar
- Gıda ve yem için hızlı uyarı sistemi kurar
- Avrupa Gıda Güvenliği Ajansını kurar
- Risk analizi ve tedbirin önceden alınması ilkesini getirir
- İzlenebilirlik (bir adım öncesi-bir adım sonrası kuralı) ve Şeffaflık (kamuya açıklanması) ilkelerini getirir

Hayvan Sağlığı Mevzuatı

- Canlı hayvanlar ve **hayvansal ürünlerin serbest dolaşımı** için usul ve esasları belirlemekte (**sertifikalar, hayvanların kimliklendirilmesi ve hareketlerinin kaydı vb.**)
- Kontrollerin üretim aşamasında yapılmasını zorunlu kılmakta
- İthalatta uygulanacak usul ve esasları belirlemekte (3.ülkeler, işletmeler listesi, sınır kontrol noktaları vb.)
- **Hayvan hastalıklarının kontrol ve eradikasyonu kurallarını belirlemekte**
- **Çiftlik hayvanlarının bakılması, taşınması, öldürülmesi ve kesimi sırasında uyulması gereken hayvan refahı** koşullarını belirlemekte
- Veteriner ilaçları konusunda bir ruhsatlandırma sistemi kurmakta ve bunların kalıntı düzeylerini belirlemekte
- Zootekni kurallarını ortaya koymakta
- İthal edilen ve topluluk içi canlı hayvan ve **hayvansal ürünlerin** hareketlerinin merkezi bir veri tabanına girilmesi ve yönetilmesi sistem (Hayvan ve hayvansal ürünlerin kontrolü ve izlenebilirliği, Hayvan ve hayvansal ürünlerin ithaline ilişkin karar alma mekanizmasına yardımcı a, Merkezi risk değerlendirme, İdari işlemlerin sayısının azaltılması)

Bitki Sağlığı Mevzuatı

- Bitki ve bitkisel ürünlere zararlı organizmaların AB'ye girişini ve yayılmasını önlemek için kuralları belirlemekte
- Operatörlerin kayıt altına alınmasını- bitki pasaportu düzenlenmesini öngörmekte
- Üçüncü ülkelerden yapılacak ithalatlara ilişkin esasları belirlemekte
- Zirai mücadele ilaçlarının ruhsatlandırılması ve piyasaya arzına yönelik esasları ortaya koymakta
- **Zirai mücadele ilaçları için maksimum kalıntı düzeylerini belirlemekte**
- Sertifikalı ve kayıtlı tohum ve fidanın kullanım kurallarını belirleyerek, bunlara ilişkin pazarlama standartlarını tanımlamakta,
- Yeni bitki çeşitlerine ilişkin ıslahçı haklarını korumaktadır.

Fasıl 12 Müzakere Süreci

Yapılan alışmalar

- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kabul edildi,
- Kontrollere ilişkin sorumluluklar Kanunda belirlendi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü yeniden yapılandırıldı
- Sığır kimliklendirme ve kayıt sistemi iyileştirildi, koyun-keçi kimliklendirilmesine başlandı
- Hayvan hareketleri değerlendirme raporu hazırlandı,
- Trakya'nın şap hastalığından aşılı ariliği sağlandı,
- Tarım-gıda işletmeleri sınıflandırıldı

Fasıl 12 Müzakere Süreci

Fasıl müzakereleri 30 Haziran 2010 tarihli Hükümetlerarası Katılım Konferansı ile açıldı

Kıbrıs hariç 6 teknik kapanış kriteri getirildi

- Kıbrıs
- hayvan kimliklendirme ve kayıt sistemlerinin uygulanması ve tam işler hale getirilmesi,
- Hayvansal yan ürün işletmeleri de dahil, hayvansal ürün işletmelerinin iyileştirilmesi, izlenmesi ve çiğ süt stratejini içeren ulusal bir programın sunulması
- ihbarı mecburi hayvan hastalıkları için survey ve kontrol önlemleri ile başlıca epizootik hastalıklar için risk planlarının uygulanması, önceden oluşturulmuş detaylı bir eradikasyon planının uygulanması suretiyle Şap Hastalığına ilişkin AB müktesebatının tam olarak uygulanması
- TSE kontrolüne yönelik olarak yem yasağı, spesifik risk materyallerinin kontrolü, TSE testlerini içeren etkili bir sistemin kurulması ve uygulanması

Fasıl 12 Müzakere Süreci

Kapanış Kriterleri

- **Hayvan refahına** ilişkin AB mevzuatının uyumlaőtırılması ve bu mevzuatın en geç katılım tarihi itibarıyla etkin olarak uygulanabilmesi için sektörün yeterli bir süre öncesinde farkında ve hazır olduğunun temin edilmesi
- Tüm resmi kontrollere yönelik AB'ne tamamiyla uyumlu bir sistemin uygulanması baőta olmak üzere, özellikle fonksiyonel sınır kontrol noktaları ve bu sistemin finansmanını da içerecek şekilde, müktesebata uygun olarak ilgili idari yapıların kurulması ve geliőtirmeye devam edilmesi; idari kapasite ve alt yapının daha da artırılması; katılıma kadar bu fasıl kapsamındaki tüm müktesebatı doğru şekilde yürütme ve uygulamaya ilişkin yeterli idari kapasitenin bulunduğunun kanıtlanması

AB Ortak Balıkçılık Politikası

AB Ortak Balıkçılık Politikası

Amaç

- Canlı su kaynaklarının ekonomik, çevresel ve sosyal açıdan sürdürülebilir biçimde elde edilmesi
- İhtiyatlılık ilkesinin kullanımı

İlkeler

- Sorumlulukların net biçimde tanımlanması
- Kararların bilimsel tavsiyeler ışığında alınması
- Tarafların geniş katılımı
- Diğer AB politikaları ile tutarlılık

Mevzuat: su ürünleri kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir yönetimi, faaliyetlerin ve piyasanın ortak kurallara tabi tutulması, sektöre yönelik destekler AB dışındaki ülkelerle ilişkileri ele almaktadır.

AB Ortak Balıkçılık Politikası Kurallar

- Avlanma kuralları
- teknelerdeki su ürünlerinin sadece *kayıtlı alıcılar veya kayıtlı mezat yerlerinde satılması*, ilk alıcının kayıtlı olması, asgari büyüklüğün belirlendiği ürünlerin satışı, depolanması veya nakliyesinden sorumlu olanların ürünlerin coğrafi menşeyini kanıtlayabilir olması
- Ortak piyasa düzenleri kapsamında su ürünlerinin tazelik ve boyu konusunda *pazarlama standartları ile tüketicinin bilgilendirilmesine* ilişkin kurallar (Bu ürünlerin satışını yapanların ürünlerin pazarlama standartlarına uymasını temin etmeleri ve tüketiciyi bilgilendirmek için gerekli tedbirleri almaları gereklidir)

AB Ortak Balıkçılık Politikası Kurallar

- *Su ürünlerinin boşaltılması ve karaya çıkarılmasından sorumlu olanlar ile Müzayede alanları ve haller*
  - 12inci fasıl kapsamında “onaya” tabidir. Genel+özel hijyen kurallarına uyulmalı, HACCP sistemi işletilmeli ve ürünlere kimlik işareti uygulanmalıdır.
  - Ürünlerin boşaltılmasında kullanılan ekipmanlar, bulaşmayı engelleyen malzemeden yapılmış olmalı, bunların sürekli temizlik ve bakımı yapılmalı, bulaşmayı önlemek açısından işlemler hızla tamamlanmalı, ürünler uygun sıcaklıklarda saklanmalıdır.
  - insanların tüketimine uygun olan ve olmayan ürünlerin ayrı kilitli donducularda tutulmasına yönelik imkanlara sahip olmalı, bu yerler başka amaçlar için kullanılmamalı, ürünlerinin kalitesi ile muhtemelen uyuşmayan araçlar tesise girmemeli, tesis iyi aydınlatılmış olmalı
  - Taze su ürünleri, parazitlerin önlenmesi açısından uygun metodlarla muamele edilmeli, ürünler mikrobiyolojik kriterlerin yanı sıra organoleptik, histamin, toksik maddeler gibi unsurları da içerek sağlık standartlarına uygun olmalı.
  - Buz altında saklanan taze ürünlerinin konduğu kaplar suya dayanıklı olmalı ve ürünler niteliklerine göre belirlenen sıcaklıkta saklanmalı ve depolanmalı

Genel Değerlendirme

Üyeliğin Türk tarım sektörüne etkileri

Türk Tarım Politikası

- AB OTP destek tedbirlerine geçiş
- AB ile tarım ürünleri ticaretinin liberalize edilmesi+ Ortak Ticaret politikasının kabulü

Yapısal ve ekonomik etkiler

- Kırsal Kalkınma
- Rekabet edebilirlik temelinde, çiftliklerin ve işletmelerin modernizasyonu (hijyen ve hayvan refahı kurallarına uygun olarak)

Hukuki ve Kurumsal değişiklikler

Tarım ve Kırsal Kalkınma

- Mevzuat uyumu : şart değil ama sorunsuz geçiş için gerekli
- Uygulamada deneyim kazanmış idari yapılar (yeni kurumlar+yeni kurallar)

Gıda Güvenliği, Hayvan ve Bitki sağlığı

- AB mevzuatı ile uyumlu Türk mevzuatının kabulü
- Uygulamaların AB ile uyumlu hale getirilmesi
- Geliştirilmiş idari kapasite

Yerel Yönetimlerin rol ve sorumlulukları

- Fasil-11 Tarım ve Kırsal Kalkınma
  - Pazarlama standartları (Meyve-sebze toptancı halleri)
  - Tarımsal ürün istatistikleri (hal fiyatları)
  - Coğrafi işaret
  - organik tarım
  - Kırsal Kalkınma (+LEADER)

Yerel Yönetimlerin rol ve sorumlulukları

- FASIL-12 Gıda güvenliği, Hayvan ve Bitki Sağlığı Politikası
  - Hayvan pazarları
  - Hayvan kimlik sistemi
  - Hayvan hastalıklarının kontrolü
  - Hayvan refahı kuralları (mezbahalar)
  - Hayvansal yan ürünler (toplama ?)
  - Balıkçı halleri
  - Gıda işletmeleri (5996 sayılı kanun uyarınca izin ve ruhsatlar gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemeler ile ilgili işyerlerinin teknik ve hijyenik koşulları ile gıda güvenilirliği ve kalitesi konularını kapsamamakta).
  - Gıda işletmeleri denetim (???)

Yerel Yönetimlerin rol ve sorumlulukları

- Fasil-13 Balıkçılık
  - Pazarlama standartları ve tüketici bilgisi
  - Mezat yerleri ve haller
  - Karaya çıkış noktaları

Adaylık Sürecinde AB Mali Yardımları

2007-2013 AB Mali Yardımları (Katılım Öncesi Araç (IPA))

- Kurumsal Yapılanma
- Sınırötesi ve bölgesel işbirliği
- Bölgesel kalkınma
- İnsan kaynakları
- Kırsal Kalkınma (RD)

IPARD Tedbirleri

Pazar verimliliğinin
iyileştirilmesi ve topluluk
standartlarının
uygulanması

- Tarımsal işletmelerin yeniden yapılandırılması ve Topluluk standartlarına yükseltilmesi;
- Üretici gruplarının oluşturulmasının desteklenmesi
- Tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına yatırım yoluyla bunların yeniden yapılandırılıp, standartlarının Topluluk standartlarına yükseltilmesi

Tarım-çevre tedbirlerinin
ve yerel kırsal kalkınma
stratejilerine yönelik
hazırlık çalışmalarının
uygulanması

- Çevre ve kırsal alanların geliştirilmesine yönelik faaliyetler
- Yerel kırsal kalkınma stratejilerinin hazırlanması ve uygulanması

Kırsal ekonominin
geliştirilmesi

- **Tarımsal altyapının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi**
- Kırsalda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi
- **Eğitim**

Teknik Yardım

2. Aşama İlleri

Türkiye IPARD Çalışmaları

Gelenen Aşama

- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (IPARD Ajansı) kuruldu (www.tkd.gov.tr)
- IPARD Programı müzakereleri tamamlanarak onaylandı (<http://sgb.tarim.gov.tr/> veya www.tkd.gov.tr)
  - IPARD Ajansına personel alımı ve personelinin programda yer alan tedbirler doğrultusunda eğitimi, Ajansın akreditasyonu
  - Komisyonun kurumu ve uygulama mekanizmasını denetimi ve fonların yönetiminin devrine ilişkin kararı

IPARD ayrıntılar

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Resmi Web Sitesi - Windows Internet Explorer

http://www.tkd.gov.tr/Giris.aspx#

Dosya Düzen Görünüm Sık Kullanılanlar Araçlar Yardım

Sık Kullanılanlar Önerilen Siteler Web Slice Galerisi

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Resmi ...

TKDK Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı

Ana Sayfa Mevzuat Kurumsal Basın Yayın **IPARD** Proje Başvuru İşlemleri S.S.S Duyurular Bağlantılar İletişim Bilgileri Bize Ulaşın Kayıt Ol

Haberler / Güncel Duyurular

AB Komisyon Denetçilerinin Yetki Devri 2. Misyon ziyaretleri öncesinde, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu olarak VI. Genel Eğitimi 24-30 Aralık 2010 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirildi.

Web Sitemizdeki Gelişmelerden Anında Haberdar Olmak İçin Sitemize Üye Olabilir ve Gelişmeleri E-Posta Adresinize Gelen Bilgilendirme Mailleri İle

İpard Programı
İpard Tedbir Broşürleri
Tedbirlerin İllere Dağılımı

İpard Şartlı Proje Başvuru İşlemleri 30.11.2010 Tarihinde Sona Ermıştır.

1 2 3 4 5

NİÇİN VARIZ?

Amacımız, AB ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynakların, ülkemizde kırsal kalkınma programlarının uygulanması yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için kullanılmasını sağlamaktır. Söz konusu faaliyetlerin gerçekleştirilmesi amacıyla, 4 Mayıs 2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen 5648 sayılı "Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun", 18/05/2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca bu kanun ile tarım sektörümüzün gelişmişlik düzeyinin ve tarımsal nüfusumuzun refah seviyesinin yükseltilmesi ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyumunun sağlanması hedeflenmektedir. Bu amaçla kurulmakta olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar da bu kanun ile düzenlenmiştir.

Anılan kanunla kurulan kurum 25 şubat 2008 tarihinde Avrupa Komisyon tarafından kabul edilen, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Fonları ile desteklenecek Tarım ve Kırsal Kalkınma Programını

IPARD Et ve Et ürünleri

IPARD meyve-sebze ve su ürünleri işleme

IPARD Kırsal Ekonomik Faaliyetler

fcan@abgs.gov.tr

Tel : 312 218 14 76

Faks : 312 218 14 75